

**UCHWAŁA Nr XXXIII/194/2013
RADY GMINY Krzyńowłoga Mała
z dnia 5 sierpnia 2013**

**w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Gminy Krzyńowłoga Mała**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.)

Rada Gminy Krzyńowłoga Mała uchwala, co następuje:

§ 1

1. Uchwala się studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzyńowłoga Mała .
2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:
 - 1) tekst Studium stanowiący załącznik nr 1;
 - 2) rysunki Studium stanowiące załącznik nr 1;
 - 3) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag

§ 2

Traci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyńowłoga Mała uchwalonego uchwałą nr IV/26/2002 Rady Gminy Krzyńowłoga Mała z dnia 27 stycznia 2005 r.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Leonard Wikłajewski

UCHWAŁA NR XXXIII/194/ 2013
Rady Gminy w Krzynowłodze Małej z dnia 05 sierpnia 2013 r.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KRZYNOWŁOGA MAŁA**

SPIS TREŚCI

1. Informacje wstępne.....	1
1.1. Podstawowe dane o gminie.	1
1.2. Krótka charakterystyka gminy.	2
1.3. Podstawy opracowania studium.....	3
2. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy.	4
2.1. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu.....	4
2.2. Stan ładu przestrzennego.....	5
2.3. Stan środowiska.....	5
2.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków.	7
2.5. Warunki i jakość życia mieszkańców.	12
2.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia.....	13
2.7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.	13
2.8. Stan formalny i prawny gruntów.	16
2.9. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów szczególnych.....	17
2.10. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.....	17
2.11. Złoża kopalin i zasoby wód podziemnych.....	17
2.12. Tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.	19
2.13. Komunikacja i infrastruktura techniczna.	20
2.14. Zadania wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	21
3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.	22
3.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy.....	22
3.2. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.	23
3.3. Ochrona środowiska i jego zasobów naturalnych, przyrody i krajobrazu kulturowego.	28
3.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	28
3.5. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej.	29
3.6. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.	32
3.7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.	32
3.8. Obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.....	33
3.9. Obszary dla których zamierza się sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	33
3.10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkc..	33
3.11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.	33
3.12. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	34
3.13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U.1999.41.412, z późniejszymi zmianami).	34
3.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.....	34
3.15. Tereny zamknięte.	34

1. Informacje wstępne.

1.1. Podstawowe dane o gminie.

- A. Liczba mieszkańców - 3.719 M;
 B. Powierzchnia gminy - 18.440 ha;
 w tym
 - użytki rolne - 12.409 ha (67,3% powierzchni gminy),
 - tereny lasów - 5.238 ha (28,4% powierzchni gminy),
 - inne tereny - 793 ha (4,3% powierzchni gminy);
 C. Gęstość zaludnienia - 0,2 M/ha.

Obszar gminy obejmuje 41 sołectw wraz z przysiółkami:

Lp.	SOŁECTWO	MIEJSCOWOŚCI	LICZBA MIESZKAŃCÓW
1.	Borowe-Gryki	Borowe-Gryki, Borowe-Chrzczy	58
2.	Bystre-Chrzany	Bystre-Chrzany, Bystre-Kurzyny, Czarzaste-Błotki, Krajewo-Cepki	22
3.	Chmielów Wielki	Chmielów Wielki	94
4.	Chmielonek	Chmielonek	56
5.	Cichowo	Cichowo	53
6.	Czaplice-Bąki	Czaplice-Bąki	119
7.	Czaplice-Kurki	Czaplice-Kurki, Czaplice-Miłki	56
8.	Gadomiec-Jędryki	Gadomiec-Jędryki, Gadomiec-Jebieńki	55
9.	Gadomiec-Wyraki	Gadomiec-Wyraki, Gadomiec-Trojany	30
10.	Goski-Wąsosze	Goski-Wąsosze, Krajewo-Wierciochy	70
11.	Grabowo-Rzańce	Grabowo-Rzańce, Grabowo-Grądy, Grabowo-Padaki, Grabowo-Skorupki, Grabowo-Zawady, Ślubowo, Wykno Borowe	111
12.	Kaki-Mroczyki	Kaki-Mroczyki	259
13.	Kawieczyno	Kawieczyno	11
14.	Krajewo-Kłódki	Krajewo-Kłódki, Romany-Zalesie	54
15.	Krajewo Wielkie	Krajewo Wielkie, Krajewo-Darmopychy	94
16.	Krzynowłoga Mała	Krzynowłoga Mała	470
17.	Łanięta	Łanięta	123
18.	Łoje	Łoje, Zbrochy	93
19.	Marianowo	Marianowo	87
20.	Masiak	Masiak	21
21.	Morawy Wielkie	Morawy Wielkie, Morawy-Sliwki	60
22.	Ostrowe-Stańczyki	Ostrowe-Stańczyki, Ostrowe-Dyle, Ostrowe-Kokacze, Ostrowe-Kopcie, Ostrowe-Przedbory	84
23.	Ożumiech	Ożumiech	83
24.	Piastowo	Piastowo	78
25.	Plewnik	Plewnik, Grządki	70
26.	Romany-Fuszki	Romany-Fuszki	54
27.	Romany-Janowięta	Romany-Janowięta	63
28.	Romany-Sebory	Romany-Sebory, Romany-Górskie	201
29.	Romany-Sędzięta	Romany-Sędzięta, Romany-Karcze, Romany-Janki, Romany-Zajki	55
30.	Rudno Jeziorowe	Rudno Jeziorowe	121
31.	Rudno Kmiece	Rudno Kmiece	105
32.	Rudno-Kosiły	Rudno-Kosiły	58
33.	Skierkowizna	Skierkowizna, Ulatowo-Gać	56

34.	Świniary	Świniary	168
35.	Ulatowo-Adamy	Ulatowo-Adamy, Ulatowo-Niwka	103
36.	Ulatowo-Borzuchy	Ulatowo-Borzuchy	74
37.	Ulatowo-Czerniaki	Ulatowo-Czerniaki	95
38.	Ulatowo-Zalesie	Ulatowo-Zalesie, Ulatowo-Rumunek, Zalesie-Golanki, Ulatowo-Janowięta, Zalesie Swiniarskie	128
39.	Ulatowo-Żyły	Ulatowo-Żyły	51
40.	Wiktorowo Kolonia	część miejscowości Wiktorowo	37
41.	Wiktorowo Wieś	część miejscowości Wiktorowo	39

1.2. Krótka charakterystyka gminy.

Gmina Krzynowłoga Mała, powiat przasnyski, położona jest w północnej części województwa mazowieckiego.

Część północno - zachodnią oraz część południową gminy pokrywają zwarte kompleksy lasów. Od północy poprzez centralną część gminy i dalej na zachód – wzdłuż rzeki Ulatówki - rozciąga się pas terenów bagiennych oraz podmokłych łąk z liczącymi 630 ha złożami torfów. Ponadto cały teren gminy poprzecinany jest mniejszymi strumieniami oraz mniejszymi i większymi jeziorami. Takie warunki naturalne spowodowały, że na terenie gminy wykształciła się duża ilość małych wsi wraz z przysiółkami, o rozproszonej zabudowie zlokalizowanej w sąsiedztwie cieków wodnych oraz jezior. Na południu gminy, wzdłuż granicy z gminami Czernice Borowe i Przasnysz znajdują się złoża kruszywa naturalnego.

Wiodącą funkcją gminy Krzynowłoga Mała jest rolnictwo. Około 85% jej mieszkańców utrzymuje się z rolnictwa. Dominuje tu indywidualna gospodarka rolna. W rękach indywidualnych gospodarstw rolnych znajduje się 96% użytków rolnych gminy. Struktura użytków rolnych przedstawia się następująco:

- grunty orne - 8.295 ha - 67,0% użytków rolnych;
- łąki - 1.677 ha - 13,5% użytków rolnych;
- pastwiska - 2.049 ha - 16,5% użytków rolnych;
- sady - 56 ha - 0,5% użytków rolnych;
- inne użytki - 332 ha - 2,5% użytków rolnych.

Warunki dla rozwoju rolnictwa są średnie. Grunty orne V i VI klasy bonitacyjnej (ok. 5 379 ha) stanowią prawie 75% gruntów ornich gminy. Grunty orne III i IV klasy bonitacyjnej (ok. 2.916 ha) w prawie w całości w trzech kompleksach:

- okolice wsi Krzynowłoga Mała;
- okolice wsi Ożumiech, Rudno - Kosyły i Rudno Kmiece;
- okolice wsi Czapllice - Bąki, Romany - Sędzięta i Świniary.

Prawie 75% powierzchni lasów (bo 3.875 ha) stanowi własność prywatną. Są to lasy gospodarcze, których podstawową funkcją jest produkcja surowca na potrzeby przemysłu przetwórstwa drzewnego - oraz na potrzeby własne.

1.3. Podstawy opracowania studium.

- 1.3.1. Uchwała Nr XXXVI Rady Gminy w Krzynowłodze Małej z dnia 30 października 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzynowłoga Mała;
- 1.3.2. „Plan rozwoju lokalnego na lata 2004 - 2013” opracowany przez Centrum Wspierania Inwestycji, Warszawa 2004 r.;
- 1.3.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, uchwalony uchwałą nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 07 czerwca 2004 r. (Dz.U.Woj.Maz.2004.217.5810);
- 1.3.4. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (jednolity tekst Dz.U.2012.647);
- 1.3.5. Ustawa z dnia 9 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz.U.2001.142.1591, z późniejszymi zmianami);
- 1.3.6. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne - dział III, dział V (jednolity tekst Dz.U.2005.239.2019);
- 1.3.7. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst Dz.U.2004.121.1266);
- 1.3.8. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2004.92. 880, z późniejszymi zmianami);
- 1.3.9. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska - Dział VII (jednolity tekst Dz.U.2008.25.150, z późniejszymi zmianami);
- 1.3.10. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2003.162.1568);
- 1.3.11. Ustawa z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U.1999.41.412);
- 1.3.12. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (jednolity tekst Dz.U.2005.228.1947);
- 1.3.13. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2008.199.1227, z późniejszymi zmianami);
- 1.3.14. „Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego”, Urząd Statystyczny w Warszawie, 2010 r.

2. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy.

2.1. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu.

Przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania terenu gminy ustalają następujące opracowania planistyczne:

- A. Studium' Uwarunkowań I Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krzynowłoga Mała, uchwalony uchwałą nr IV/26/2002 Rady Gminy w Krzynowłodze Małej z dnia 31 grudnia 2002 r.;
- B. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Krzynowłoga Mała, uchwalonego uchwałą Nr XXIV/114/2005 r. z dnia 27 stycznia 2005 r. (Dz. U. Woj. Maz. Nr 46, poz. 1131).

Określona w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzynowłoga Mała struktura funkcjonalno – przestrzennego rozwoju gminy nie stoi w sprzeczności z później opracowanymi dokumentami dotyczącymi strategii rozwoju gminy. Nie ma w nim jednak wyznaczonych inwestycji celu publicznego, co nie było wymagane w świetle przepisów obowiązujących w czasie jego uchwalania.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy został opracowany zgodnie z ustaleniami studium. Jednak od momentu jego uchwalenia wpłynęło kilkadziesiąt wniosków o dokonanie zmian w tych planach, w szczególności o wyznaczenie nowych terenów eksploatacji złóż kruszywa naturalnego. Dokonanie takich zmian w planie uwarunkowane jest zmianą obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ponieważ uchwalone w grudniu 2002 r. studium opracowane zostało pod rządami ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, z późniejszymi zmianami) zmiany wymaga zarówno zawartość merytoryczna studium jak i proces formalny jego opracowania i uchwalenia. Ponadto od czasu uchwalenia studium zmianie uległy przepisy z zakresu ochrony przyrody, ochrony środowiska, ochrony zasobów naturalnych oraz ochrony zabytków, które mają bezpośrednie odniesienie do ustaleń zawartych w uwarunkowaniach zewnętrznych studium.

Zatem niniejsze studium stanowi całkowicie nowy pod względem formalnym i merytorycznym dokument.

2.2. Stan ładu przestrzennego.

Gmina składa się z 76 wsi zgrupowanych w 41 sołectwach. Na terenie gminy dominuje zabudowa rozproszona: średnia wielkość wsi wynosi ok. 91 mieszkańców. Na terenie gminy dominuje zabudowa rozproszona we wsiach o liczbie mieszkańców wahającej się od 100 do ponad 250 mieszkańców z przysiółkami liczącymi często poniżej 50 mieszkańców. Jedynym w gminie ośrodkiem skoncentrowanej zabudowy mieszkaniowej (ok. 12,5% mieszkańców gminy) oraz usług i miejsc pracy jest wieś gminna Krzynowłoga Mała.

Rolę ośrodków ponadlokalnych pełnią miasta: Przasnysz, zlokalizowany ok. 17 km od Krzynowłogi Małej oraz Mława, zlokalizowana ok. 30 km od Krzynowłogi Małej. Teren gminy przecinają, biegnące z południa na północ: droga krajowa nr 57 relacji Pułtusk – Szczytno oraz droga wojewódzka nr 616 relacji Ciechanów - Chorzelski. Zewnętrzny układ komunikacyjny uzupełniają drogi powiatowe nr 28310, 28313, 28314, 28315, 28316, 28317 i 28318.

2.3. Stan środowiska.

2.3.1. Położenie i rzeźba terenu.

Gmina Krzynowłoga Mała leży na obszarze Wzniesień Mławskich, wchodzących w skład Niziny Północnomazowieckiej. Pod względem geologicznym obszar gminy położony jest w obrębie wyniesienia Mazursko - Suwalskiego. Rzeźba terenu jest urozmaicona. Wyróżnia się następujące jednostki morfologiczne:

- strefa wzgórz kemowych i moren czołowych, w znacznej części zalesiona;
- płaskie i rozległe obniżenia, położone na zapleczu kemów i moreny – czołowej, ku północy przechodzące stopniowo w wysoczyznę morenową;
- wysoczyzna morenowa, przeważnie falista, wyniesiona 130 ÷ 170 m n. p. m., o spadkach przekraczających 5%.

Rzeźba terenu jest korzystna zarówno dla rolnictwa jak i rozwoju osadnictwa.

2.3.2. Budowa geologiczna i surowce naturalne.

Grunty na terenie gminy są w przewadze gruntami nośnymi i nie stanowią ograniczeń dla lokalizacji rozbudowy. Lokalnie tylko występują piaski drobne o miąższości do,2 m. Ponadto w dorzeczu rzeki Ulatówki znajdują się utwory rzeczne, bagienne i torfowe, będące gruntami o małej nośności, nie przydatnymi dla celów budowlanych. Na tym obszarze mieści się natomiast udokumentowane złożo torfu „Ulatowo - Adamy” o powierzchni 630 ha.

Na obszarze południowej części gminy występują bogate złoża pospółki. Tworzą one gniazda bądź ławice o utworach piaszczystych wzgórz kemowych i moren

czołowych. Badania geologiczne potwierdziły również występowanie złóż pospółek w strefie moreny kemowej w rejonie wsi Krajewo - Wierciochy, określone w „Inwentaryzacji złóż kopalin mineralnych stałych dla gminy Krzynowłoga Mała” jako nieperspektywiczny oraz w rejonie wsi Ostrowe - Dyle.

2.3.3. Warunki wodne.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Krzynowłoga Mała należy do zlewni rzeki Narew. Teren odwodniony jest powierzchniowo na wschód w kierunku rzeki Orzyc oraz na zachód i południe w kierunku rzeki Węgierki. Sieć rzeczna na terenie gminy jest słabo rozwinięta. Przepływają rzeki Ulatówka i Morawka. W wyniku podpiętrzenia cieków wodnych powstał zbiornik wodny w okolicy wsi Łoje. W południowo – zachodniej części gminy znajduje się kilkanaście jeziorok pochodzenia lodowcowego, z których największe ma powierzchnię ok. 15 ha.

Ze względu na występowanie wód gruntowych obszar gminy podzielono na 2 części o różnych warunkach występowania wód gruntowych.

- **Pierwszy obszar** - zajmujący przeważającą część gminy występowania ciągłego poziomu wód gruntowych o swobodnym zwierciadle, utrzymującego się przeważnie na poziomie 4 m p.p.t. W rozległym obniżeniu w dolinie Ulatówki oraz w dolinach mniejszych cieków wodnych wody gruntowe utrzymują się na głębokości mniejszej niż 2 m p.p.t.

- **Drugi obszar** - posiada zmienną ciągłość poziomu wód gruntowych powodowaną występowaniem gruntów trudno przepuszczalnych.

Warunki wodne, poza obniżeniem terenu w dolinach wód płynących, nie stwarzają ograniczeń dla lokalizacji zabudowy. Na terenach bez wodociągów zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych i gospodarczych oparte jest wyłącznie na czwartorzędowych piętrach wodonośnych. Studnie kopane czerpią wodę z pierwszego poziomu wód gruntowych.

Obszar gminy należy do obszarów o najniższych parametrach filtracyjnych. Północno – wschodnia część gminy, od linii Świniary – Ulatowo do wschodnich granic to obszar podatny na degradację w przypadku niewłaściwej gospodarki wodnej.

2.3.4. Uwarunkowania fizjograficzne.

Gmina położona jest na obszarze charakteryzującym się następującymi warunkami fizjograficznymi:

- A. Obszar o deficycie wód powierzchniowych
- B. Wydajność wód podziemnych - 50 - 100 m³/d/km²,
- C. Ilość użytków rolnych - ponad 3,0 ha/1M,
- D. Udział użytków zielonych - 20 - 30 %;

- E. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego - 25 ha;
- F. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (do 100 pkt.) - 60 pkt;
- G. Obszar o depresji demograficznej.

2.3.5. Zagadnienia ekologiczne.

Na terenie gminy nie występują obiekty, stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska pod względem zanieczyszczenia ziemi, wód i powietrza jak i emisji hałasu i drgań. Znaczne zagrożenia dla środowiska stanowi natomiast odkrywkowa eksploatacja kruszywa w południowej części gminy. Eksploatacja powierzchniowa powoduje zniszczenie wierzchniej, urodzajnej warstwy ziemi oraz zaburzenie równowagi wód gruntowych.

Obecnie gmina nie posiada wysypiska śmieci. Dotychczasowe składowisko odpadów mieszczące się we wsi Krzynowłoga Mała zostało zamknięte, na terenie którego znajdowało się również grzebowisko zwierząt. Gmina posiada podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych i opróżnianie zbiorników na nieczystości ciekłe z terenu gminy z Miejskim Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Przasnyszu. Wymieniony zakład odbiera również odpady od mieszkańców gminy na podstawie podpisanych indywidualnych umów. Gmina nie jest natomiast skanalizowana. Budowane są natomiast przydomowe i kontenerowe oczyszczalnie ścieków

2.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Na Terenie gminy Krzynowłoga Mała znajdują się nieliczne obiekty zabytkowe. Jednym z najważniejszych jest pochodzący z XVI w. zespół sakralny w miejscowości Krzynowłoga Mała oraz kościół rzymsko - katolicki we wsi Skierkowizna. Ponadto na terenie gminy ostały się również nieliczne drewniane i murowane kubaturowe obiekty architektury regionalnej z XIX i początków XX w. oraz nie użytkowany już drewniany wiatrak z początków XX stulecia. Obiekty te są objęte ścisłą ochroną Państwowej Służby Ochrony Zabytków.

Do chronionych wartości kulturowych zaliczone zostały dwa krajobrazowe parki dworskie we wsiach: Romany - Sebory i Rudno Jeziorowe, a także dwa bunkry strzelnicze z okresu II Wojny Światowej we wsi Krajewo - Wierciochy.

Ponadto na terenie gminy znajdują się trzy stanowiska archeologiczne o unikatowej w skali kraju wartości:

- we wsi Krajewo Wielkie - grodzisko kultury kurhanów zachodnio - Bałtyjskach z II w. p.n.e.;
- we wsiach Cichowo i Ożumiech - cmentarzyska z brukami kamiennymi z VII-VIII w. p.n.e.

Stanowiska archeologiczne zlokalizowane są w większości wzdłuż rzeki Ula-tówki oraz jej dopływów. Od pradziejów panowały tu korzystne warunki do loka-lizowania osad.

2.4.1. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków.

- I. Krzynowłoga Mała - kościół parafialny p. w. Św. Dominika XV-XVI w., nr rej. A- 410 z dnia 03.04.1962 r.
- II. Cichowo - cmentarzysko z kręgami kamiennymi, VIII w. p.n.e., nr rej. 193 z dnia 06.06.1984 r.
- III. Ożumiech - cmentarzysko kultury Łużyckiej z VIII w. p.n.e., nr rej.195 z 15.06.1984 r.
- IV. 4. Rudno Kmiece - park dworski z XIX w., nr rej. A- 526 z dnia 10.09.1984 r.
- V. Krajewo Wielkie - grodzisko pierścieniowate kultury kurhanów zachodnio-bałtyjskich z okresu halsztackiego i lateńskiego, nr rej. 313 z dnia 09.08.1991 r.
- VI. Skierkowizna - drewniany kościół parafialny p. w. Św. Andrzeja Boboli z 1840 r., przebudowany w 1936 r., nr rej. A- 624 z dnia 28.09.1998 r.

Zabytki nieruchome wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Lp.	NR KARTY	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ULICA	NR	LOKALIZACJA	NR EW. DZIAŁKI
1.	8	Chmielów Wielki	dom		4		122
2.	9	Goski - Wąsosze	bunkier w polu				21
3.	10	Goski - Wąsosze	bunkier we wsi				43
4.	11	Kaki-Mroccki	dom drewnia-ny		26		187
5.	12	Kawieczyno	dom drewnia-ny		8		11/3
6.	13	Krajewo -Wierciochy	bunkier beto-nowy				34
7.	5	Krzynowłoga Mała	tablica nagrob-na z 1821 r.			cmentarz przy kościele parafialnym	114
8.	17	Krzynowłoga Mała	dom drewnia-ny	Szkolna	6		143
9.	18	Krzynowłoga Mała	dom drewnia-ny	Lipińskie-go	9		183
10.	19	Krzynowłoga Mała	dom drewnia-ny	Kościelna	14		137
11.	20	Krzynowłoga Mała	dom drewnia-ny	Kościelna	16		138
12.	21	Krzynowłoga Mała	plebania	Kościelna	13		114
13.	4	Krzynowłoga Mała	najstarszy na-grobek			cmentarz parafialny	261
14.	154	Krzynowłoga Mała	bunkier po-niemiecki				
15.	14	Masiak	dom drewnia-ny		2		37
16.	154	Ostrowe - Dyle	bunkier po-niemiecki				
17.	158	Ostrowe - Kokacze	bunkier po-niemiecki				

18.	159	Ostrowe - Kokacze	bunkier ponemiecki			
19.	155	Ostrowe - Stańczyki	bunkier ponemiecki			
20.	159 *	Ostrowe - Stańczyki	bunkier ponemiecki			
21.	159	Ostrowe - Stańczyki	bunkier ponemiecki			
22.	22	Ostrowe - Kokacze	bunkier ponemiecki			59
23.	153	Ożumiech	bunkier ponemiecki			
24.	6	Romany - Sebory	park podworski			241/3
25.	15	Romany - Sebory	dom drewniany		16	110
26.	16	Romany - Sędzięta	dom drewniany		7	110
27.	3	Skierkowizna	obora			przy plebanii 97

2.4.2. Zabytki archeologiczne.

Lp	Miejscowość	Nr AZP	Nr karty
1.	Bystre - Chrzany	36-64	35
2.	Bystre - Chrzany	36-64	36
3.	Bystre - Chrzany	36-64	38
4.	Bystre - Chrzany	36-64	39
5.	Bystre - Kurzyny	36-64	40
6.	Chmieleń Wielki	37-64	94
7.	Chmielonek	37-64	92
8.	Chmielonek	37-64	93
9.	Cichowo	37-63	68
10.	Cichowo	37-63	79
11.	Cichowo	37-63	80
12.	Cichowo	37-63	152
13.	Cichowo - Ożumiech	37-63	78
14.	Czaplice - Bąki	36-65	63
15.	Czaplice - Bąki	36-64	43
16.	Czaplice - Bąki	36-64	44
17.	Czaplice - Bąki	36-65	55
18.	Czaplice - Bąki	36-65	56
19.	Czaplice - Bąki	36-64	57
20.	Czaplice - Kurki	36-64	45
21.	Czarzaste Łąki	36-64	37
22.	Gadomiec - Trojany	36-64	41
23.	Gadomiec - Trojany	36-64	42
24.	Goski - Wąsosze	37-65	101
25.	Goski - Wąsosze	37-65	104
26.	Goski - Wąsosze	37-65	106
27.	Grabowo - Rzańce	36-64	33
28.	Grabowo - Rzańce	36-64	34
29.	Grabowo - Skorupki	36-64	26
30.	Grabowo - Skorupki	36-64	27

31.	Grabowo - Zawady	36-64	23
32.	Grabowo - Zawady	36-64	24
33.	Grabowo - Zawady	36-64	25
34.	Grządki	37-65	121
35.	Grządki	37-65	122
36.	Grządki	37-65	123
37.	Grządki	37-65	124
38.	Kaki - Mrocзки	38-65	146
39.	Kaki - Mrocзки	38-65	147
40.	Kawieczyno - Saksary	36-64	29
41.	Kawieczyno - Saksary	36-64	30
42.	Kawieczyno - Saksary	36-64	31
43.	Kawieczyno - Saksary	34-64	32
44.	Krajewo Wielkie	37-64	81
45.	Krajewo Wielkie	37-64	82
46.	Krajewo Wielkie	37-64	83
47.	Krajewo Wielkie	37-64	84
48.	Krajewo - Darmopychy	37-64	85
49.	Krajewo - Darmopychy	37-64	86
50.	Krajewo - Darmopychy	37-64	87
51.	Krajewo - Darmopychy	37-64	88
52.	Krajewo - Darmopychy	37-64	89
53.	Krajewo - Darmopychy	37-64	90
54.	Krajewo - Kłódki	36-64	28
55.	Krajewo - Wierciochy	37-65	102
56.	Krajewo - Wierciochy	37-65	103
57.	Krzynowłoga Mała	37-64	95
58.	Marianowo	37-64	96
59.	Marianowo	37-64	98
60.	Ostrowe - Kokacze	37-64	97
61.	Ostrowe - Kopcje	36-64	105
62.	Ostrowe Stańczyki	37-64	99
63.	Ożumiech	37-64	69
64.	Ożumiech	37-63	70
65.	Ożumiech	37-63	71
66.	Ożumiech	37-63	72
67.	Ożumiech	37-63	73
68.	Ożumiech	37-63	74
69.	Ożumiech	37-63	75
70.	Ożumiech	37-63	76
71.	Ożumiech	37-63	77
72.	Plewnik	37-65	117
73.	Romany - Seborg	37-65	151
74.	Romany - Sędzięta	37-65	116
75.	Romany - Sędzięta	37-65	118
76.	Romany - Sędzięta	37-65	119
77.	Skierkowizna	37-65	131
78.	Skierkowizna	37-65	132

79.	Skierkowizna	37-65	135
80.	Skierkowizna	37-65	136
81.	Skierkowizna	37-65	137
82.	Skierkowizna	38-65	148
83.	Skierkowizna	38-65	149
84.	Sosnówka	37-65	138
85.	Świniary	36-65	54
86.	Świniary	36-65	58
87.	Świniary	36-65	59
88.	Świniary	36-65	60
89.	Świniary	36-65	61
90.	Świniary	37-65	62
91.	Świniary	37-65	111
92.	Świniary	37-65	112
93.	Świniary	37-65	113
94.	Świniary	37-65	114
95.	Świniary	37-65	115
96.	Świniary	37-65	120
97.	Ulatowo - Adamy	36-65	65
98.	Ulatowo - Adamy	37-65	100
99.	Ulatowo - Adamy	37-65	109
100.	Ulatowo - Adamy	37-65	110
101.	Ulatowo - Borzuchy	37-66	139
102.	Ulatowo - Borzuchy	37-66	140
103.	Ulatowo - Borzuchy	37-66	141
104.	Ulatowo - Borzuchy	37-66	142
105.	Ulatowo - Czerniaki	37-66	143
106.	Ulatowo - Czerniaki	37-66	144
107.	Ulatowo - Czerniaki	37-66	145
108.	Ulatowo - Gać	37-65	126
109.	Ulatowo - Gać	37-66	127
110.	Ulatowo - Gać	37-65	128
111.	Ulatowo - Niwka	37-65	125
112.	Ulatowo - Zalesie	36-65	46
113.	Ulatowo - Zalesie	36-65	47
114.	Ulatowo - Zalesie	36-65	48
115.	Ulatowo - Zalesie	36-65	49
116.	Ulatowo - Zalesie	36-65	50
117.	Ulatowo - Zalesie	36-65	51
118.	Ulatowo - Zalesie	36-65	52
119.	Ulatowo - Zalesie	36-65	53
120.	Ulatowo - Zalesie	36-65	64
121.	Ulatowo - Zalesie	37-65	66
122.	Ulatowo - Zalesie	36-65	67
123.	Ulatowo - Żyły	37-65	107
124.	Ulatowo - Żyły	37-65	108
125.	Wiśniówek	37-64	91
126.	Zadworze	37-65	129

127.	Zadworze	37-65	130
128.	Zadworze	37-65	133
129.	Zadworze	37-65	134

2.4.3. Zagrożenia środowiska Kulturowego

Najbardziej zagrożonymi elementami środowiska kulturowego są stanowiska archeologiczne, których nagromadzenie na terenie gminy jest bardzo duże. Zagrożenie stanowi wszelka działalność człowieka naruszająca powierzchnię ziemi: zarówno inwestycje kubaturowe jak i liniowe (np. telefony), nie mówiąc o eksploatacji kruszyw. zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych stanowi również intensywne uprawa ziemi oraz zalesianie gruntów. Nagromadzenie opisanych zagrożeń występuje w rejonach występowania stanowisk archeologicznych o szczególnej wartości historycznej: w okolicach wsi Ożumiech i Cichowo oraz w okolicy wsi Krajewo Wielkie.

2.5. Warunki i jakość życia mieszkańców.

2.5.1. Demografia.

Gminę zamieszkuje 3719 osób, gęstość zaludnienia wynosi 20 osób na 1 km². Sprawia to, że gmina pod tym względem zaliczona jest do obszarów o niskim zaludnieniu. Ponadto od szeregu lat notuje się systematyczny spadek liczby mieszkańców – gmina znajduje się na obszarze depresji demograficznej. Jest to stały trend występujący od lat 90 XX (w roku 2001 – 3916 M – spadek liczby mieszkańców o 5%).

Dominującym zajęciem wykonywanym przez mieszkańców gminy jest praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Poza rolnictwem zatrudnienie zapewnia ponad 120 prywatnych przedsiębiorstw, świadczących usługi handlowe, rzemieślnicze i bytowe. Główne branże to: sklepy spożywczo przemysłowe, naprawa maszyn rolniczych, handel materiałami budowlanymi i do produkcji rolnej, transport i obróbka drewna. Na kształtowanie się rynku pracy na terenie gminy znaczący wpływ ma bliskie sąsiedztwo miasta Przasnysza, będącego dużym rynkiem pracy.

2.5.2. Obsługa Ludności.

Bazę oświaty w gminie stanowią:

- zespół szkół w Krzynowłodze Małej: szkoła podstawowa i gimnazjum,
- dwie szkoły podstawowe, znajdujące się we wsiach: Ulatowo - Adamy i Romany - Sebory.

Ponadto we wsi gminnej znajduje się punkt przedszkolny.

W związku ze spadkiem liczby ludności w gminie, a co za tym idzie ilością uczniów – nie występuje niedobór miejsc w szkołach. Występuje natomiast potrzeba poprawy standardów lokalowych i wyposażenia szkół.

Bazę obsługi ludności uzupełniają, zlokalizowane we wsi gminnej: biblioteka gminna, gminny ośrodek pomocy społecznej, zakład opieki zdrowotnej, punkt apteczny, poczta oraz bank spółdzielczy.

2.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia.

2.6.1. Bezpieczeństwo ludzi.

Opiekę nad bezpieczeństwem ludzi i ich mienia w gminie sprawuje Komisarjat Policji w Chorzelach.

2.6.2. Ochrona przeciwpożarowa.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe zapewniają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej działające w następujących wsiach:

- Krzynowłoga Mała,
- Kaki-Mroczyki,
- Ulatowo - Adamy,
- Romany - Sebory,
- Łanięta,
- Chmielów Wielki.

Jednostki te wyposażone są w podstawowy sprzęt ratownictwa przeciwpożarowego. Gmina jest ponadto w posiadaniu 6 wozów bojowych.

2.6.3. Ochrona przeciwpowodziowa.

Na terenie gminy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią ani narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Na okresowe podtopienia, szczególnie w czasie wiosennych roztopów, narażone są tereny położone w sąsiedztwie licznych na terenie gminy wód płynących, rowów melioracyjnych oraz jezior.

2.7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

2.7.1. Możliwości rozwoju gminy.

Podstawowymi elementami, charakteryzującymi stan obecny zagospodarowania gminy, jak i stanowiącymi podstawę kierunków rozwoju gminy są:

- duże rozproszenie zabudowy (41 sołectw oraz 35 przysiółków) przy bardzo małej gęstości zaludnienia (ok. 20 M/km²);
- średni wskaźnik jakości przestrzeni produkcyjnej przy średniej wielkości gospodarstwa rolnego 25 ha;
- dwa duże kompleksy leśne oraz rozległe obszary podmokłych łąk oraz terenów bagiennych;
- duże nagromadzenie stanowisk archeologicznych w centralnej i północno – wschodniej oraz południowo - zachodniej części gminy;
- położenie przy drodze krajowej prowadzącej na Mazury;
- złoża kruszywa, zlokalizowane wzdłuż południowej granicy gminy.

Mocne strony gminy:

- położenie przy drodze krajowej prowadzącej na Mazury,
- złoża kruszywa w południowej części gminy,
- duże nagromadzenie stanowisk archeologicznych w centralnej i północno-wschodniej części gminy,
- urozmaicenie rzeźby terenu jest korzystne zarówno dla rolnictwa jak i rozwoju osadnictwa,
- brak obiektów stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, zarówno pod względem zanieczyszczenia ziemi, wód i powietrza jak i emisji hałasu i drgań,
- czyste środowisko,
- dużo lasów.

Słabe strony gminy:

- brak nowych miejsc pracy,
- brak inwestorów strategicznych,
- odpływ młodych wykształconych ludzi w poszukiwaniu pracy do dużych aglomeracji miejskich,
- od szeregu lat systematyczny spadek liczby mieszkańców - gmina znajduje się na obszarze depresji demograficznej,
- brak sortowania odpadów,
- brak przemysłu,
- słaby rozwój usług,
- brak kanalizacji,
- słabo rozwinięta sieć rzeczna,
- niska aktywność społeczna przy realizacji wspólnych celów,
- lęk przed ryzykiem gospodarczym,
- brak kapitału,

Szanse rozwoju gminy:

- urozmaicona rzeźba terenu,
- położenie przy drodze krajowej prowadzącej na Mazury,
- agroturystyka,
- złoża kruszywa,
- możliwości starania się o środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- czyste środowisko.

2.7.2. Cele strategiczne rozwoju gminy.

Celami strategicznymi rozwoju gminy, ustalonymi w „Strategii rozwoju gminy Krzynowłoga Mała na lata 2007-2012, charakteryzującymi stan obecny zagospodarowania gminy, jak i stanowiącymi podstawę kierunków rozwoju gminy są:

A. Poprawa warunków w gminie:

- tworzenie korzystnych warunków przestrzennych dla rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarczych poprzez:
 - o wyznaczenie w planach miejscowych terenów pod takie inwestycje,
 - o poprawę i rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- poprawa standardów jakości życia i pracy mieszkańców gminy poprzez:
 - o poprawę dostępu do urządzeń infrastruktury technicznej,
 - o poprawę jakości infrastruktury społecznej,
 - o usprawnienie działania lokalnej administracji poprzez wdrożenie elektronicznego obiegu dokumentów oraz e-usług dla mieszkańców,
- rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- zapewnienie opieki zdrowotnej,
- zapewnienie wszechstronnej pomocy społecznej,
- realizacja gminnych programów przeciwdziałających patologiom społecznym (alkoholizm),
- rozwój rekreacji i wypoczynku mieszkańców gminy,
- pozyskiwanie inwestorów celem tworzenia nowych miejsc pracy,
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców,
- rozwój oświaty i wyrównywanie szans edukacyjnych min:
 - o remonty budynków szkół i dostosowanie ich dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - o budowa boisk szkolnych,
- swobodny dostęp mieszkańców do sieci Internet.

B. Nowoczesne rolnictwo oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

(przebudowa i przystosowanie rolnictwa do uzyskania wysokiej jakości płodów i produktów rolnych)

- poprawa dochodowości gospodarstw rolnych,
- poprawa struktury agrarnej,
- rewitalizacja obszarów wiejskich,
- rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego,
- rozwój agroturystyki,
- powiększenie terenów leśnych przez zalesianie nieużytków oraz użytków rolnych klas V i VI.

- łąki	- 1.677 ha,	13,5% użytków rolnych;
- pastwiska	- 2.049 ha,	16,5% użytków rolnych;
- sady	- 56 ha,	0,5% użytków rolnych;
- inne użytki	- 332 ha,	2,5% użytków rolnych.

Warunki dla rozwoju rolnictwa są średnie. Grunty orne III i IV klasy bonitacyjnej zalegają na 2 916 ha, co stanowi około 35% całości gruntów orných. Grunty chronione zlokalizowane są w trzech dość zwartych kompleksach:

- 1) Okolice wsi Krzynowłoga Mała;
- 2) Okolice wsi Ożumiech, Rudno - Kosiły i Rudno Kmiece;
- 3) Okolice wsi Czaplice - Bąki, Romany - Sędzięta i Świniary.

Lasy zajmują 5.238 ha, co stanowi ok. 30% powierzchni gminy. Znaczna część lasów, bo 3.875 ha (75% powierzchni) stanowi własność prywatną. Są to lasy gospodarcze, których podstawową funkcją jest produkcja surowca drzewnego na potrzeby gospodarki narodowej oraz na potrzeby własne. Ponadto lasy pełnią bardzo ważną rolę glebochronną oraz wpływają stabilizująco na stosunki wodne terenu.

2.9. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów szczególnych.

2.9.1. Na terenie gminy nie występują obszary chronione na podstawie przepisów z zakresu ochrony przyrody i środowiska.

2.9.2. Gmina znajduje się na terenie:

1. obszaru Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – PL;
2. obszaru funkcjonalnego ZIELONE PŁUCA POLSKI.

2.9.3. Wykazy zabytków nieruchomych oraz zabytków archeologicznych na terenie gminy znajdują się w ust. 2.4.1, 2.4.2 i 2.4.3.

2.10. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

Na terenie gminy nie występują tereny objęte naturalnymi zagrożeniami geologicznymi.

2.11. Złoża kopalin i zasoby wód podziemnych.

2.11.1. Kopaliny.

Pod względem podziału geologicznego obszar gminy położony jest w obrębie wzniesienia Mazursko - Suwalskiego. Grunty na terenie gminy są w przewadze gruntami nośnymi i nie stanowią ograniczeń dla lokalizacji rozbudowy. Lokalnie tylko występują piaski drobne o miąższości do 2 m oraz utwory rzeczne, bagienne i torfowe, będące gruntami o małej nośności, nie nadającymi się do bezpośredniego posadowienia budynków. Na obszarze południowej części gminy występują bogate

złoża pospółki. Tworzą one gniazda bądź ławice o utworach piaszczystych wzgórz kemowych i moren czołowych. Badania geologiczne potwierdziły również występowanie dobrej jakości złóż pospółek w strefie morenowo - kemowej w rejonie wsi Krajewo - Wierciochy, Ostrowe - Dyle, Morawy Wielkie, Rudno Kmiece oraz Rudno Jeziorowe.

2.11.2. Wody powierzchniowe.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Krzynowłoga Mała należy do zlewni rzeki Narew. Teren odwodniony jest powierzchniowo na wschód w kierunku rzeki Orzyc oraz na zachód i południe w kierunku rzeki Węgierki. Sieć rzeczna na terenie gminy jest słabo rozwinięta. Przepływają przez nią rzeki Ulatówka i Morawka. W wyniku podpiętrzenia ciek w wodnego powstał zbiornik wodny w okolicy wsi Łoje.

Ze względu na występowanie wód gruntowych obszar gminy podzielono na 2 części o różnych warunkach występowania wód gruntowych.

Pierwszy obszar - zajmujący przeważającą część gminy występowania ciągłego poziomu wód gruntowych o swobodnym zwierciadle, utrzymującego się przeważnie na wysokości 4 m p.p.t. Jest to obszar w rozległym obniżeniu w dolinie Ulatówki oraz w dolinach mniejszych cieków wodnych, tam wody gruntowe utrzymują się na głębokości mniejszej niż 2 m p.p.t.

Drugi obszar - posiada zmienną ciągłość poziomu wód gruntowych powodowaną występowaniem gruntów trudno przepuszczalnych. Warunki wodne, poza obniżeniem terenu w dolinie Ulatówki oraz dolinami mniejszych cieków nie stwarzają ograniczeń dla lokalizacji zabudowy. Na terenach bez wodociągów zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych i gospodarczych oparte jest wyłącznie na czwartorzędowych piętach wodonośnych. Studnie kopalne czerpią wodę z pierwszego poziomu wód gruntowych. Obszar gminy należy do obszarów o najniższych parametrach filtracyjnych. Północno-wschodnia część gminy, od linii Świniary - Ulatowo do wschodnich granic to obszar podatny na degradację w przypadku niewłaściwej gospodarki wodnej.

2.11.3. Wody podziemne.

Gmina jest położona na terenie o największych zasobach wód podziemnych. Charakteryzują się one łatwą odnawialnością. Obszar gminy Krzynowłoga Mała zalegają wody I poziomu użytkowego i II poziomu wodonośnego, bardzo dobrze chronionego przed infiltracją przez ok. 50-metrowej głębokości kompleks słabo przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych glin i iłów. Pierwszy poziom wodonośny - użytkowy, zalega często bardzo płytko, przez co jest narażony na zanieczyszczenia zwłaszcza, gdy nie jest izolowany od góry warstwą nieprzepuszczalną lub trudno przepuszczalną. Przeważają utwory czwartorzędowe plejstoceniowe, przede wszyst-

kim osady akumulacji lodowcowej i wolnolodowcowej (piaski, żwiry, głazy, mułki oraz gliny zwałowe).

2.12. Tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

Na obszarze południowej części gminy występują bogate złoża pospółki. Tworzą one gniazda bądź ławice o utworach piaszczystych wzgórz kemowych i moren czołowych. Badania geologiczne potwierdziły również występowanie dobrej jakości złóż pospółek w strefie morenowo - kemowej.

2.12.1. Na terenie gminy znajdują się złoża kopalin:

- KN 8647 Borowe;
- KN 7319 Morawy Wielkie;
- KN 8238 Morawy Wielkie II;
- KN 13561 Morawy Wielkie III;
- KN 3632 Romany - Janowięta;
- KN12327 Rudno Kmiece II;
- KN 8294 Rudno Jeziorowe (pole I i pole II);
- KN 11259 Rudno Jeziorowe II;
- KN11615 Rudno Jeziorowe IV;
- KN13515 Rudno Jeziorowe V.

2.12.2. Na terenie gminy znajdują się tereny górnicze:

- **Borowe** – oznaczone na rysunku symbolem „B”;
- **Borowe II** – oznaczone na rysunku symbolem „B II”;
- **Morawy Wielkie** – oznaczone na rysunku symbolem „MW”;
- **Morawy Wielkie II pole III** - oznaczone na rysunku symbolem „MW II-III”;
- **Morawy Wielkie II pole IV** – - oznaczone na rysunku symbolem „MW II-IV”;
- **Morawy Wielkie 3** – - oznaczone na rysunku symbolem „MW III”;
- **Romany Janowięta** – oznaczone na rysunku symbolem „RoJ”;
- **Romany Janowięta II** – oznaczone na rysunku symbolem „RoJ II”;
- **Rudno Jeziorowe pole I** – oznaczone na rysunku symbolem „RJ-I”;
- **Rudno Jeziorowe pole II** – oznaczone na rysunku symbolem „RJ-II”;
- **Rudno Jeziorowe pole III** – oznaczone na rysunku symbolem „RJ-III”;
- **Rudno Jeziorowe II** – oznaczone na rysunku symbolem „RJ II”;
- **Rudno Jeziorowe IV** - oznaczone na rysunku symbolem „RJ IV”;
- **Rudno Jeziorowe 5 pole IIa** – oznaczone na rysunku symbolem „RJ5”;
- **Rudno Kmiece II** – oznaczone na rysunku symbolem „RK II”;
- **Rudno Kmiece III** – oznaczone na rysunku symbolem „RK III”.

2.13. Komunikacja i infrastruktura techniczna.

2.13.1. Komunikacja.

Komunikację zewnętrzną na terenie gminy stanowią drogi:

- krajowa nr 57,
- wojewódzka nr 616,
- powiatowe nr 28314, 28313, 28315, 28310, 28316, 28317 i 28318.

Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe.

Zewnętrzny układ drogowy uzupełnia sieć lokalnych dróg gminnych o łącznej długości 265 km. Ich rozmieszczenie oraz usytuowanie miejscowości gminnej stwarzają potencjalnie dogodne warunki dla funkcjonowania gospodarki w gminie i dostępności ośrodka gminnego. Stan dróg podlega stałej poprawie pod względem technicznym. Prawie 100% dróg powiatowych oraz 60% dróg gminnych posiada nawierzchnię utwardzoną.

Lokalna sieć komunikacji gminnej zapewnia dostęp do przystanków komunikacji samochodowej o promieniu 1 km dla 80 % mieszkańców gminy. Zewnętrzny układ komunikacyjny stanowi droga krajowa, prowadząca ze Szczytna przez teren gminy Krzynowłoga Mała, przez wsie: Świniary, Romany - Sebory i Romany - Janowięta, a następnie dalej w kierunku Przasnysza.

Sieć dróg gminnych i powiatowych zapewnia łączność gminy z województwem jak i powiatem jak również łączność między wsiami wewnątrz gminy oraz wsiami gmin.

2.13.2. Gospodarka komunalna.

Ujęcia wody wraz z hydroforniami istnieją w miejscowościach:

- Krzynowłoga Mała,
- Świniary,
- Kaki - Mroczi.

Obsługują one wszystkie wsie gminy.

Na terenie gminy nie występuje sieć kanalizacyjna. Ścieki komunalne wywożone są do punktu zlewnego oczyszczalni ścieków w Chorzelach i Przasnyszu.

Z racji na bardzo rozproszoną zabudowę, z dużą ilością wsi i przysiółków gospodarka ściekowa gminy opiera się na przydomowych i grupowych oczyszczalniach ścieków.

2.13.3. Ciepłownictwo, gazownictwo.

Na terenie gminy nie ma zbiorowych systemów ciepłowniczych. Budynki mieszkalne ogrzewane są z indywidualnych źródeł ciepła. podstawowymi źródłami ciepła są węgiel oraz drewno. Z powodu braku na terenie gminy sieci gazu przewo-

dowego stanowią one najdostępniejsze i najtańsze źródło ciepła. Uzupełniającym źródłem energii jest gaz z butli.

2.13.4. Elektroenergetyka.

Gmina zaopatrywana jest w energię elektryczną z linii magistralnych zasilanych z punktów rozdzielczych energii elektrycznej 110/15 KV w Przasnyszu i Chorzelech.

Od linii tych zasilana jest sieć rozdzielcza w postaci linii funkcjonujących jako zasilane dwustronnie od linii magistralnych oraz zasilane jednostronnie, pracująca jako odczepy. Z linii tych zasilane są stacje transformatorowe słupowe. Podział sieci odbywa się na liniach napowietrznych, z racji na występujące napowietrzne stacje transformatorowe.

Układ funkcjonalny sieci jest prawidłowy. Na terenie gminy występują słupowe stacje transformatorowe. Jest to zgodne z zasadami zasilania terenów wiejskich. W gminie występuje duża ilość stacji transformatorowych z transformatorami małej mocy. Jest to związane z występowaniem na terenie gminy budownictwa rozproszonego. Istnieje konieczność rozbudowy sieci i stacji transformatorowych oraz modernizacji istniejących stacji, szczególnie na obszarach nowych gdzie przewidywane są nowe inwestycje.

2.13.5. Telekomunikacja.

Na infrastrukturę telekomunikacyjną gminy składa się sieć napowietrzna cieć telefoniczna oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Brak jest na terenie gminy infrastruktury zapewniającej szeroki dostęp do szerokopasmowego Internetu.

2.14. Zadania wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

2.14.1. Inwestycje wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego:

- Rozbudowa i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 616 relacji Rembielin – Ciechanów z rondem na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 28310;
- Budowa linii energetycznej przesyłowej 110 kV relacji Wielbark – Chorzele – Przasnysz;
- Utworzenie obszaru chronionego krajobrazu w północno – zachodniej i wschodniej części gminy.

2.14.2. Inwestycje wynikające z innych źródeł:

- Rozbudowa drogi krajowej nr 57;
- Przebudowa drogi powiatowej Przasnysz – Kobylaki - Brzeski Kołaki we wsi Skierkowizna;
- Budowa gazociągu średniego dystrybucyjnego.

3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Rozwój przestrzenny gminy Krzynowłoga Mała uzależniony jest od jej konkurencyjności, w stosunku do innych gmin pogranicza województw Mazowieckiego i Warmińsko Mazurskiego.

O konkurencyjności Gminy decydować będą czynniki:

- położenie przy drodze krajowej prowadzącej na Mazury,
- złoża kruszywa w południowej części gminy,
- urozmaicenie rzeźby terenu jest korzystne zarówno dla rolnictwa jak i rozwoju osadnictwa,
- brak obiektów stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, zarówno pod względem zanieczyszczenia ziemi, wód i powietrza jak i emisji hałasu i drgań,
- agroturystyka.

3.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy.

Elementami struktury funkcjonalno - przestrzennej, przyjętymi w studium, są:

- - strefy funkcjonalne,
- - obszary szczególnych polityk przestrzennych (w strefach),
- - tereny podlegające ochronie,
- - ośrodki obsługi ludności,
- - ośrodki obsługi turystyki,
- - powiązania funkcjonalne (między ośrodkami, strefami i układem zewnętrznym).

3.1.1. Strefy funkcjonalne.

Dominującymi funkcjami gminy pozostaną:

- a) rolnictwo i jego obsługa,
- b) mieszkalnictwo,
- c) rekreacja indywidualna.

Strefa dominującej produkcji rolniczej obejmuje przeważającą część gminy. Ze względu na kolonijny charakter zabudowy oraz na charakter rolniczej przestrzeni produkcyjnej dopuszcza się realizację nowej zabudowy zagrodowej na tym obszarze. Obowiązuje jedynie zakaz lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej w starorzeczach i dolinach rzek, gdzie występuje możliwość podtapiania siedlisk, zagrożenia życia ich mieszkańców, w odległości:

- 25 m od linii brzegowej rzek Ulatówki i Morawki,
- 10 m od linii brzegowej innych wód płynących.

Strefa rekreacyjna z możliwością lokalizacji zabudowy rekreacyjnej obejmuje południowo - wschodnią część gminy. W obrębie tej strefy, niezależnie od adapto-

wanych funkcji rolniczych, osadniczych i leśnych, dopuszcza się realizację budownictwa rekreacji indywidualnej, pensjonatów i innych form wypoczynku i rekreacji wraz z towarzyszącymi usługami. Budownictwo letniskowe powstawać może jako:

- zespoły zorganizowanego budownictwa z zapleczem usługowym,
- zespoły zabudowy rekreacji indywidualnej,
- pojedyncze realizacje indywidualnej zabudowy jako uzupełnienie istniejącej zabudowy letniskowej i zagrodowej wraz z adaptacją tej ostatniej dla celów rekreacyjnych.

3.1.2. Ośrodki obsługi mieszkańców.

System ośrodków obsługi mieszkańców stanowią:

- ośrodek gminny w Krzynowłodze Małej,
- ośrodek wspomagający we wsi Świniary.

W ośrodku gminnym przewiduje się lokalizację funkcji administracyjnych i usługowe o zasięgu gminnym. Organizacja przestrzenna tych obiektów powinna uzyskać formę centrum usługowo - administracyjnego o atrakcyjnym wyglądzie i programie. Na terenie ośrodka gminnego nie dopuszcza się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 500 m².

W ośrodku wspomagającym przewiduje się oddziały lub filie tych instytucji gminnych, które służą codziennej obsłudze mieszkańców. Decyzja o lokalizacji filii lub oddziału musi uwzględniać również ekonomiczną zasadność tego przedsięwzięcia (np. liczbę mieszkańców w zasięgu obsługi ośrodka).

3.2. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

3.2.1. Obszary osadnictwa, oznaczone symbolem „O”.

Obszary osadnictwa obejmują:

- osadnictwo skoncentrowane,
- osadnictwo rozproszone.

Na obszarach osadnictwa dopuszcza się również realizację zabudowy letniskowej i usług oraz innych funkcji nie kolidujących z funkcją wiodącą oraz ją uzupełniających.

Jako obszary osadnictwa skoncentrowanego przyjmuje się zainwestowane części wsi wraz z rezerwą terenu na rozbudowę oraz podwyższenia standardów zabudowy.

Dla budynków w centralnej części Krzynowłogi Małej ustala się wymagania:

- od 2 do 4 kondygnacji nadziemnych i wysokości w kalenicy do 12 m od poziomu terenu,

- dachy dwu- lub wielo- spadowy w kolorach nieagresywnych dla otoczenia, o symetrycznym nachyleniu połaci dachowych do 45°.

Dla budynków na pozostałych terenach ustala się wymagania:

- do 2 kondygnacji nadziemnych i wysokości w kalenicy do 10 m od poziomu terenu.
- dachy dwu- lub wielo- spadowy w odcieniach stonowanych, o symetrycznym nachyleniu połaciach dachowych do 45°.

Nie należy przeznaczać pod zabudowę starorzeczy i terenów rolnych w dolinach rzek, gdzie występuje możliwość wylewów wielkich wód, podtapiania siedlisk a także zagrożenia życia ich mieszkańców. W zasięgu wyznaczonych obszarów osadnictwa, w przypadku wyboru konkretnej lokalizacji, tam gdzie to konieczne, należy uzyskać zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

3.2.2. Obszary aktywizacji gospodarczej, oznaczone symbolem „G”.

Wyznacza się obszary aktywizacji gospodarczej: tereny produkcji, handlu, gastronomii, magazynów, składów i infrastruktury technicznej:

- na północ od Krzynowłogi Małej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 616 na bazie już istniejących inwestycji o podobnym charakterze;
- we wsi Ślubowo na bazie istniejących na tym terenie obiektów gminnej infrastruktury technicznej;
- wzdłuż drogi krajowej nr 57 we wsiach Romany - Janowięta, Romany - Sebory oraz Świniary.

Obowiązuje zakaz bezpośrednich zjazdów na przedmiotowe tereny z drogi kranowej nr 57 i drogi wojewódzkiej nr 616. Wzdłuż drogi krajowej i wojewódzkiej na przedmiotowych obszarach należy zaprojektować drogi serwisowe.

Na obszarach tych nie przewiduje się lokalizacji zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Dopuszcza się budowę budynków mieszkalnych dla właścicieli w sposób nie naruszający przepisów odrębnych.

Dla budynków ustala się wymagania:

- do 3 kondygnacji nadziemnych,
- dachy dwu- lub wielo- spadowy w kolorach nieagresywnych dla otoczenia, o nachyleniu połaciach dachowych do 45°,

3.2.3. Obszary inwestycji celu publicznego, oznaczone symbolem „CP”.

3.2.3.1. Wyznacza się obszar „CP-1” gminnego centrum administracyjno - usługowego.

Dla budynków ustala się wymagania:

- od 2 do 4 kondygnacji nadziemnych i wysokości w kalenicy do 12 m od poziomu terenu,

- dachy dwu- lub wielo- spadowy w kolorach nieagresywnych dla otoczenia, o symetrycznym nachyleniu połaciach dachowych do 45°,
- maksymalna powierzchnia sprzedaży obiektów handlowych wynosi 500 m².

3.2.3.2. Wyznacza się obszary „CP-2” centrów wsi: oświata, usługi, rekreacja zbiorowa.

Dla budynków ustala się wymagania:

- do 3 kondygnacji nadziemnych,
- dachy dwu- lub wielo- spadowy w kolorach nieagresywnych dla otoczenia, o nachyleniu połaciach dachowych do 45°,

3.2.3.3. Wyznacza się obszary „CP-3” kultu religijnego.

Są to obszary istniejących kościołów wraz z zabudowaniami towarzyszącymi.

3.2.3.4. Wyznacza się obszary „CP-4” ujęć wody wraz z hydroforniami.

Wyznacza się obszary ujęć wody wraz z hydroforniami, dla których zasady zagospodarowania i użytkowania określają przepisy odrębne.

3.2.3.5. Wyznacza się obszar „CP-5” gminnej oczyszczalni ścieków.

Wyznacza się obszar gminnej oczyszczalni ścieków, dla którego zasady zagospodarowania i użytkowania określają przepisy odrębne.

3.2.3.6. Wyznacza się obszar „CP-6” cmentarzy.

Wyznacza się obszar cmentarzy, dla których zasady zagospodarowania i użytkowania określają przepisy odrębne.

3.2.3.7. Wyznacza się obszary „CP-7” zieleni urządzonej.

Wyznacza się obszary zieleni urządzonej, stanowiącej lądowisko dla helikopterów ratowniczych, dla których zasady zagospodarowania i użytkowania określają przepisy odrębne.

3.2.3.8. Wyznacza się obszar „CP-8” urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

Wyznacza się obszar urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – ogniwa fotowoltaiczne, dla których zasady zagospodarowania i użytkowania określają przepisy odrębne.

3.2.4. Obszary rekreacji indywidualnej z zabudową zagrodową i mieszkaniową jednorodzinną, oznaczone symbolem „R”.

Wyznacza się tereny rekreacji indywidualnej we wsiach Łoje i Rudno Jeziorowe, w sąsiedztwie jezior.

Dla budynków rekreacji indywidualnej ustala się wymagania:

- do dwóch kondygnacji nadziemnych i wysokości w kalenicy do 8 m od poziomu terenu,
- dachy dwu- lub wielo- spadowy w kolorach nieagresywnych dla otoczenia, o symetrycznym nachyleniu połaciach dachowych do 45°.

Dla budynków mieszkalnych ustala się wymagania:

- do dwóch kondygnacji nadziemnych i wysokości w kalenicy do 10 m od poziomu terenu.
- dachy dwu- lub wielo- spadowy w odcieniach stonowanych, o symetrycznym nachyleniu połaciach dachowych do 45°.

3.2.5. Obszary upraw rolnych z osadnictwem rozproszonym.

Dominująca przestrzennie funkcja rolnicza realizowana jest na pozostałej części gminy. Obszary rolnictwa obejmują:

- tereny upraw rolnych i leśnych,
- osadnictwo rozproszone,
- nieużytki,
- wody otwarte wraz z urządzeniami hydrotechnicznymi,
- infrastrukturę techniczną i drogową.

Na obszarach tych dopuszcza się również realizację zabudowy letniskowej i usług oraz innych funkcji nie kolidujących z funkcją wiodącą oraz ją uzupełniających.

Obowiązuje zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej w starorzeczach i dolinach rzek, gdzie występuje możliwość podtapiania siedlisk, zagrożenia życia ich mieszkańców, w odległości:

- 25 m od linii brzegowej rzek Ulatówki i Morawki,
- 10 m od linii brzegowej innych wód płynących.

Ponadto ustala się nieprzekraczalną linię zabudowy 4,0 m od krawędzi rowów melioracyjnych oraz nieprzekraczalną linię ogrodzeń 1,5 m od krawędzi rowów melioracyjnych.

Zasady rewaloryzacji i rozbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej oraz lokalizacji nowej zabudowy na tym obszarze ustalają przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa wyżej, dla terenów nie objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Dla budynków mieszkalnych ustala się wymagania:

- do dwóch kondygnacji nadziemnych i wysokości w kalenicy do 10 m od poziomu terenu.
- dachy dwu- lub wielo- spadowy w kolorach nieagresywnych dla otoczenia, o symetrycznym nachyleniu połaciach dachowych do 45°.

3.2.6. Obszary powierzchniowej eksploatacji kopalin pospolitych oraz ich przetwarzania, oznaczone na rysunku studium symbolem „PE”.

Wyznacza się obszary powierzchniowej eksploatacji oraz przetwarzania kopalin pospolitych, dla których zasady zagospodarowania i użytkowania określają przepisy odrębne.

Na obszarach tych nie przewiduje się lokalizacji zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Dla budynków produkcyjnych ustala się wymagania:

- do 2 kondygnacji nadziemnych,
- dachy dwu- lub wielo- spadowy w kolorach nieagresywnych dla otoczenia, o nachyleniu połaciach dachowych do 45°,

Przed przystąpieniem do powierzchniowej eksploatacji kruszyw należy zbadać istniejące zbiorowiska roślinne tak, aby, na tyle, na ile to możliwe, uchronić przed zniszczeniem ewentualne bogate gatunkowo płaty muraw napiaskowych i ksero-termicznych. Po zaprzestaniu eksploatacji wyrobiska należy rekultywować w drodze sukcesji naturalnej

3.2.7. Obszary wód otwartych, oznaczone symbolem „W”.

Wyznacza się tereny wód otwartych służących rekreacji zbiorowej obejmującej jeziora we wsiach Łoje i Rudno Jeziorowe.

Dla obszarów tych ustala się następujące zasady zagospodarowania:

- nieprzekraczalna linia zabudowy od granicy jezior, rzek oraz kanałów melioracyjnych – 6,0 m,
- minimalna szerokość nowo wydzielanych dróg – 6,0 m.

Dla budynków rekreacji zbiorowej ustala się wymagania:

- dachy dwu- lub wielo- spadowe w kolorach nieagresywnych dla otoczenia, o symetrycznym nachyleniu połaciach dachowych do 45°,
- wysokość budynków w kalenicy do 8 m od poziomu terenu.

3.2.8. Obszary zalesień.

Na terenach o najniższych walorach rolniczych preferuje się dolesienia, uwzględniając następujące zasady:

- skład gatunkowy zalesień powinien być możliwie zróżnicowany i zbliżony do naturalnego w danych warunkach siedliskowych; należy unikać stosowania do zalesień i zakrzewień gatunków obcych geograficznie, jak np. dąb czerwony, czeremcha późna, modrzew europejski, dąb bezszypułkowy czy buk;
- w ramach ocen oddziaływania na środowisko poprzedzających decyzje o zalesianiu większych terenów należy dokonać analizy tych terenów pod kątem występowania chronionych, rzadkich lub ciekawych gatunków roślin oraz zbiorowisk roślinnych, w tym w szczególności chronionych siedlisk przyrodniczych, a także pod kątem znaczenia tych terenów dla gniazdowania, żerowania lub odpoczynku gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz gatunków ptaków wymagających ochrony czynnej w świetle polskich przepisów ochrony środowiska;
- należy promować naturalne odnowienia lasu na gruntach odłogowanych, między innymi poprzez upowszechnianie wiedzy o możliwości uzyskania dopłat do gruntów z sukcesją naturalną.

Zalesienia powinny objąć docelowo nieużytki oraz użytki rolne klasy RV i RVI o łącznej powierzchni ok 1500 ha.

3.2.9. Obszary doliny rzeki Ulatówki.

Dla obszaru doliny rzeki Ulatówki obowiązuje zakaz zabudowy. Wykonywanie robót budowlanych na tych terenach odbywa się zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.3. Ochrona środowiska i jego zasobów naturalnych, przyrody i krajobrazu kulturowego.

3.3.1. Gmina znajduje się na terenie:

- 1) projektowanego obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) obszaru Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – PL;
- 3) obszaru funkcjonalnego ZIELONE PŁUCA POLSKI.

3.3.2. Ochrona zasobów naturalnych gminy oraz krajobrazu przyrodniczego i kulturowego gminy odbywa się przez stosowanie strategii zrównoważonego rozwoju, polegającej przede wszystkim na:

- a) uporządkowaniu gospodarki odpadami;
- b) ochronie jakości powietrza atmosferycznego;
- c) poprawie jakości wód:
 - ograniczenie wpływu zanieczyszczeń z rolnictwa na jakość wód poprzez systematyczne wdrażanie zasad prowadzenia gospodarki rolnej zgodnych z założeniami ochrony środowiska,
 - edukacja ekologiczna i promocja w zakresie ekologicznych produktów rolniczych;
- d) prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w ramach programu poprawy jakościowej i ilościowej zasobów wodnych;
- e) rewaloryzacja środowiska przyrodniczego:
 - ochrona powierzchni ziemi przez kontrolę warunków i zaleceń zawartych w koncesjach na wydobywanie kopalin, przeciwdziałanie nielegalnemu wydobywaniu kruszywa;
 - zwiększenie lesistości i poprawa ochrony lasów przez uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych, zwiększanie powierzchni przewidzianych do zalesienia;

3.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury.

Najbardziej zagrożonymi elementami środowiska kulturowego są stanowiska archeologiczne, których nagromadzenie na terenie gminy jest bardzo duże. Zagrożenie stanowi wszelka działalność człowieka naruszająca powierzchnię ziemi: zarówno inwestycje kubaturowe jak i liniowe (np. telefony), nie mówiąc o eksploatacji kruszywa. Zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych stanowi również intensywna

uprawa ziemi oraz zalesianie gruntów. Nagromadzenie opisanych zagrożeń występuje w rejonach występowania stanowisk archeologicznych o szczególnej wartości historycznej: w okolicach wsi Ożumiech i Cichowo oraz w okolicy wsi Krajewo Wielkie.

Ochrona krajobrazu kulturowego obejmuje także dostosowywanie nowych form zagospodarowania i zabudowy do tradycyjnych, charakterystycznych dla danego miejsca. Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy wnikliwie analizować cechy historycznej zabudowy w celu ich utrzymania oraz wkomponowania w przewidywaną rozbudowę.

Wszelka zmiana sposobu zagospodarowania terenów na których znajdują się zabytki wymaga uzgodnienia z konserwatorem zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.5. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej.

3.5.1. Komunikacja.

Komunikację zewnętrzną na terenie gminy stanowią drogi:

- krajowa nr 57,
- wojewódzka nr 616,
- powiatowe nr 28314, 28313, 28315, 28310, 28316, 28317 i 28318.

Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe.

Zewnętrzny układ drogowy uzupełnia sieć lokalnych dróg gminnych o łącznej długości 265 km. Ich rozmieszczenie oraz usytuowanie miejscowości gminnej stwarzają potencjalnie dogodne warunki dla funkcjonowania gospodarki w gminie i dostępności ośrodka gminnego. Podstawowym ograniczeniem funkcjonalnej sprawności układu zarówno w zakresie wewnętrznym jak i w zakresie powiązań ponadlokalnych były braki technicznego urządzenia i wyposażenia istniejących ciągów drogowych, w tym nawierzchni twardych. Stan techniczny dróg gminnych i powiatowych ulega systematycznej poprawie i w chwili obecnej nie stanowi już istotnego problemu funkcjonalnego a prace nad poprawą stanu technicznego dróg trwają nadal.

Lokalna sieć komunikacji gminnej zapewnia dostęp do przystanków komunikacji samochodowej o promieniu 1 km dla 80 % mieszkańców gminy. Zewnętrzny układ komunikacyjny stanowi droga krajowa, prowadząca ze Szczytna przez teren gminy Krzynowłoga Mała, przez wsie: Świniary, Romany - Sebory i Romany - Janowięta, a następnie dalej w kierunku Przasnysza.

Sieć dróg gminnych i powiatowych zapewnia łączność gminy z województwem jak i powiatem jak również łączność między wsiami wewnątrz gminy oraz wsiami gmin.

3.5.2. Zaopatrzenie w wodę.

Ujęcia wody wraz z hydroforniami istnieją w miejscowościach:

- Krzynowłoga Mała,
- Świniary,
- Kaki - Mroczi.

Obsługują one wszystkie wsie gminy.

3.5.3. Gospodarka ściekowa.

Na terenie gminy nie występuje sieć kanalizacyjna. Ścieki komunalne wywożone są do punktu zlewnego oczyszczalni ścieków w Chorzelach oraz w Przasnyszu.

Ze względu na zabudowę kolonijną należałoby rozważyć budowę oczyszczalni przyzagrodowych łączących kilka gospodarstw. Ze względu na rodzaj podłoża i zasady napowietrzania wyróżnia się następujące typy przydomowych oczyszczalni ścieków:

1. Osadnik gnilny z drenażem rozsączającym.

Ścieki, oczyszczone wstępnie w osadniku gnilnym, są ostatecznie oczyszczane biologicznie w warstwach gruntu pod drenażem rozsączającym. Drenaż może być zlokalizowany tylko na gruntach przepuszczalnych (piaski, piaski gliniaste, żwiry), a odległość osi drenażu od poziomu wód gruntowych nie może być mniejsza niż 1,5 m. Absorpcja zanieczyszczeń na powierzchniach cząstek gruntu powoduje rozwój mikroorganizmów prowadzący do rozkładu zanieczyszczeń organicznych na stałe i gazowe produkty nieorganiczne oraz na masę komórkową, tworzącą wokół cząstek gruntu biomasę. Niekontrolowany przyrost biomasy może prowadzić do zmniejszenia przepływu ścieków lub uniemożliwić ich odprowadzenie do gruntu. Tego typu oczyszczalnie uniemożliwiają kontrolę skuteczności oczyszczania ścieków. Prawidłowo ułożony drenaż wymaga ułożenia go na znacznej powierzchni.

2. Oczyszczalnie ze stałymi złożami biologicznymi.

Tego typu oczyszczalnie są skutecznym rozwiązaniem w przypadku trudnych warunków gruntowo – wodnych, a przede wszystkim ograniczonego miejsca na wykonanie układu z drenażami. Wypełnieniem złoża biologicznego (wykonanego w zbiorniku o podobnej konstrukcji co osadnik gnilny) może być tłuścień, torf czy innego rodzaju materiał, na którym rozwija się błona biologiczna. Wstępnie oczyszczone ścieki w osadniku gnilnym dopływają na powierzchnię złoża korytem rozprowadzającym. Mikroorganizmy rozwijające się w złożu oczyszczają przepływające ścieki. W wyniku procesu oczyszczania na dnie zbiornika gromadzi się osad, który powinien być okresowo usuwany. Oczyszczalnie budowane są zazwyczaj jako skomplikowane konstrukcje kilkunastozbiornikowe. Wadą tych oczyszczalni jest relatywnie wysoka cena.

3. Oczyszczalnie z osadem czynnym.

Podstawową zaletą tych oczyszczalni jest bardzo małe zapotrzebowanie terenu pod ich budowę. Wstępnie oczyszczone w osadniku gnilnym ścieki trafiają do zbiornika, który podzielony jest zwykle na dwie części. Pierwsza - (zewnątrzna) komora napowietrzania i druga - (wewnętrzna) osadnik wtórny. Ścieki w części zewnętrznej są mieszane i napowietrzane sprężonym powietrzem. W warunkach dobrego napowietrzenia rozwija się tzw. osad czynny (pierwotniaki, bakterie), który przeprowadza proces oczyszczania. Powstały osad jest zatrzymywany i magazynowany w pozostałych częściach komory, skąd okresowo jest usuwany lub przepompowywany do osadnika gnilnego. Dużą zaletą tego typu oczyszczalni jest wysoka skuteczność: redukcja zawiesin i BZT5 (Biochemiczne Zapotrzebowanie Tlenu) do 95%. Cały proces sterowany jest automatycznie. Sterownik czasowy włącza i wyłącza dmuchawę, zapewniając odpowiednie natlenienie ścieków oraz odpowiada za zawracanie osadu.

4. Oczyszczalnie gruntowo-roślinne.

Zwane są inaczej oczyszczalniami hydrobotanicznymi. Zalecane jest ich stosowanie na działkach o dużej powierzchni, której część może zostać wykorzystana na stworzenie ekosystemu bagiennego. Filtr gruntowo-roślinny wykonuje się w formie niecki. Dno i skarpy niecki wyłożono folią z tworzywa sztucznego. Wypełnienie stanowi rodzimy grunt przepuszczalny, torf, słoma, kora, bentonit i opiłki żelaza. Filtr obsadza się wierzbą lub trzciną. Korzenie tych roślin są siedliskiem bakterii, doczyszczających ścieki i udrażniających grunt. Niekiedy, w celu lepszego doczyszczenia, jeśli tylko pozwala na to ukształtowanie terenu konstruuje się kilka filtrów gruntowo-roślinnych usytuowanych względem siebie w sposób kaskadowy. Dobłą efektywność osiągają jednak dopiero po 2-3 latach, kiedy system korzeniowy roślin jest odpowiednio rozwinięty. Wadą tego typu oczyszczalni jest zmniejszenie efektywności jej działania w sezonie zimowym.

Wybór rodzaju oczyszczalni jest uzależniony od wymaganego na danym terenie stopnia oczyszczenia ścieków, warunków gruntowo - wodnych, wielkości działki oraz liczby mieszkańców.

3.5.4. Zaopatrzenie w ciepło.

1. Na terenie gminy nie występują zbiorowe systemy ciepłownicze. Budynki mieszkalne ogrzewane są z indywidualnych źródeł ciepła. Szacunkowo 20% budynków ogrzewana jest olejem opałowym, zaś pozostała część budynków - węglem i drewnem.
2. Biorąc pod uwagę przyrodniczo cenny obszar, na którym znajduje się gmina i jego funkcje w ekosystemie, konieczne jest podjęcie działań w celu zwiększenia udziału ekologicznych źródeł ciepła, w tym źródeł odnawialnych.

3.5.5. Zaopatrzenie w gaz.

Po wykonaniu gazociągu dystrybucyjnego zostanie przeprowadzona technicznych i ekonomicznych analiza możliwości zaopatrzenia mieszkańców w paliwo gazowe dla celów bytowych i grzewczych.

3.5.6. Elektroenergetyka.

1. Istniejąca na terenie gminy sieć rozdzielcza funkcjonuje jako zasilana dwustronnie od linii magistralnych oraz zasilana jednostronnie, pracująca jako odczepy. Z linii tych zasilane są stacje transformatorowe słupowe. Podział sieci odbywa się na liniach napowietrznych, z racji na występujące napowietrzne stacje transformatorowe.
2. Układ funkcjonalny sieci jest prawidłowy. Na terenie gminy występują słupowe stacje transformatorowe. Jest to zgodne z zasadami zasilania terenów wiejskich. W gminie występuje duża ilość stacji transformatorowych z transformatorami małej mocy. Jest to związane z występowaniem na terenie gminy budownictwa rozproszonego. Istnieje konieczność rozbudowy sieci i stacji transformatorowych oraz modernizacji istniejących stacji oraz sieci przesyłowej. Ponadto należy poddać modernizacji znaczną część linii niskiego napięcia w miejscowościach gdzie występuje zwarta zabudowa. Wystąpi konieczność budowy i rozbudowy stacji transformatorowych dla nowych inwestycji.

3.5.7. Telekomunikacja.

Zakłada się rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności szerokopasmowego internetu, co stanowi jedną z głównych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym .

3.6. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

- przebudowa i rozbudowa sieci dróg gminnych z poszerzeniem ich pasa drogowego jeżeli nie spełniają one przepisów odrębnych,
- budowa dróg gminnych dla nowych terenów inwestycyjnych, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- rozbudowa i przebudowa komunalnej sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalniami ścieków.
- budowa szerokopasmowej sieci internetowej.

3.7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

3.7.1. Inwestycjami celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wynikającymi z Planu Zagospodarowania Województwa Mazowieckiego są:

- przebudowa drogi krajowej nr 57,

- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 616 wraz z budową ronda na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 28310,
- budowa linii energetycznej przesyłowej relacji Chorzele – Przasnysz,
- budowa gazociągu dystrybucyjnego z możliwością wykonania stacji redukcyjno – pomiarowej.

3.7.2. Inwestycją celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wynikającą z zadań Zarządu Powiatu Przasnyskiego jest przebudowa drogi 3213W Przasnysz – Kobylaki – Brzeski Kołaki, wraz z pasem technologicznym do lokalizacji gazociągu dystrybucyjnego i linii energetycznej 110 kV.

3.8. Obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

Ponieważ obszar całej gminy objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego – dokonać należy zmian tego planu wynikających z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie inwestycji celu publicznego.

3.9. Obszary dla których zamierza się sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu jak wyżej – plan wymaga sukcesywnych zmian wynikających z potrzeb realizacji inwestycji celu publicznego, infrastruktury technicznej i drogowej oraz wniosków złożonych do planu.

3.10. Kierunki i zasady kierowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Zakłada się utrzymanie istniejącej struktury i wielkości gospodarstw rolnych z preferencją ekologicznych zasad upraw rolnych i hodowli oraz przeznaczenie gleb o najniższej przydatności dla upraw rolnych pod uprawy leśne.

3.11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.

- 3.11.1. Na terenie gminy nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, ustalone zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 3.11.2. Na terenie gminy nie występują udokumentowane obszary, zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

3.12. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Na terenie gminy nie występują obszary ani obiekty, dla których istnieje potrzeba wyznaczenia filarów ochronnych w złożu kopaliny.

3.13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U.1999.41.412, z późniejszymi zmianami).

Na terenie gminy nie występują obszary pomników zagłady o których mowa wyżej.

3.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

3.11.3. Na terenie gminy nie występują obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji.

3.11.4. Rekultywacji, wykonanej zgodnie z przepisami odrębnymi, wymagają wyrobiska po powierzchniowej eksploatacji kopaliny.

3.15. Tereny zamknięte.

Na terenie gminy nie występują tereny zamknięte: